

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

43. Doctores Sorbonicos inuitat Xauerius ad Indos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

eius epistola; quam verò dedit ad Sorbonæ Doctores suadens Europam Indiis; steriles cathedras, & magisteria, Apostolico munere, & æternis animarum lucris permutare, vñam inueniri potuisset nec sefellisset exquisitam requirentium curiositatem, datam enim reuerà fuisse

43
Doctores
Sorbonicos
inuitat Xa-
uerius ad
Indos.

43. Testis mihi est Ioannes Derada, supremus in regno Nauarræ Cognitor, qui sibi Parisiis Philosophiam profitenti lectam ait, visamque ardere diuino igne, magnisque in salutem mortalium animis; ex eâ ductum à se apographum, atque ab aliis qui tunc primas doctrinæ, & sapientiæ in Scholâ Sorbonicâ tenebant, vt quibus esset præcipue inscripta.

44
Manaræ In-
sule conuer-
sio, & mar-
tyrium.

44. Qui verò populi acciuere procul Xauerium ad inferendam suis tetris Euangelij sancti Lucem, primi extitere Manaresij, digni planè posteritatis inuidiâ, nedùm memoriâ, & laude; quòd prima de se patientiæ exempla, & documenta inuicti roboris, nascenti illi orientis Ecclesiæ dederint, atque vnâ prope vitalis aquæ perfusi lauacro sanguinem fuderint; vnâ Christo renati, pro Christo mortem exceperint: adèò fruges in messem properant, quarum Deus sementem propitiùs adspicit, vt qui heri demonum adorator, nunc in Christianum, crastino enadat in martyrem. Est Manara insula, quadraginta vix milliarium complexus, hanc ab Aquilone claudunt Remanancoris vada, quibus sinus gemmarum aperitur totam Piscariam alluens. Portu gaudet percommodo, & commercii opportuno, quem Telen Manaræ vocitant. Solum, nisi quâ diligenti culturâ cicuratur, arenosum, & macrum. Hanc inter & Zeilam insulam ab ortu iacentem, patent ad duodecim milliaria illæ maris fauces, vbi fluentorum torrentium ad vada Remanancoris fractus furor, Isanapatani plagis allidit improvidos. Longè Manaram vincit, quam dixi Zeila; Ternasseria incolis, hoc est delitiatum regio nuncupata; longitudine milliarium viginti ducentorum; latitudine centum quadraginta. Hæc (si non est fabula, vulgi fides) paradisu terrestris antiquus fuerit, cuius in vertice inaccessæ rupis monstratur argumentum, impressa saxo, pedum Adami vestigia: perlecto tamen de felicitate illius scriptorum suffragio, nihil opus vera fabulis augere, vt credatur saltèm orientis esse paradisu. Gaudet mirâ cœli temperie; æstate duplici, ac gemino vere, aurâ tam beneficâ, & salubri, vt morbos ferè alios ignoret, solâ decrepiti senij ægrotatione suos afficiat, & absoluat: virent perpetuò arbores, & maturitatem fructuum legendorum, flores nascentium occupant. Nec tantùm potest ad eam inflammandam æquatoris propinquitas non plus sex gradibus abiuncta; quin plus possint statæ quot mensibus pluiæ ad refrigerandam, præter viuos è montanis fontes, & fluios, qui quaquauersùm vniuersam rigant; mare præterea peramænum, & ab occasu tam diues vnionum, vt nusquam tota India ditius, sed præstat his omnibus, soli vbertas adèò profusa, vt spontè magis naturæ, quàm artis industriâ, florem omnium proferat quæcumque possunt ad alendam indigenarum vitam, & externorum commercia optari; metalla,

gemmas,